

Nr 7.

Ankom till Riksdagens kansli den 26 februari 1912 kl. 3 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande sådana författningsändringar, att bestämmelserna om stämpelbeläggning af aktiebref icke må kunna kringgås.

(1:a Afd.)

I en inom Andra kammaren väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 99, af herr *Cederborg*, har anförts följande:

»I gällande stämpelförordning, § 8, föreskrives, att aktiebref i inländskt aktiebolag skall, innan brevet af bolaget utgifves, förses med stämpel enligt de i bestämmelsen närmare angifna grunder.

Bestämmelsen har uppenbarligen åsyftat att med stämpelskatt enligt dessa grunder träffa samtliga de aktiebolag, som efter den tidpunkt, då förordningen trädde i kraft, nybildades eller utsläppte nya aktier.

Det har emellertid befunnits, att vid en viss typ af aktiebolag — sådana som tillkommit för att öfvertaga en affär eller en fastighet under sådana förhållanden, att aktierna stannat i den eller de förutvarande affärs- resp. fastighetsinnehafvarnes samt deras närmastes händer — en tendens gjort sig gällande att kringgå bestämmelsen i fråga genom att uraktlåta utgifva aktiebref och i stället använda interimisbevis, hvilka icke äro afsedda att utbytas emot aktiebref. Det är uppenbart, att ett dylikt arrangemang, som under de angifna förhållandena näppeligen kan för delägarne i bolaget medföra några olägenheter, allra helst om, såsom regel torde vara, rätten att vid påfordran få dem utbytta emot aktiebref kvarstår oberörd,

är ägnadt att beröfva statsverket en inkomst, hvarpå detta enligt grunderna för bestämmelsen i fråga har berättigadt anspråk.

Enahanda förfarande torde äfven i vissa fall äga rum vid sådana aktiebolag, som numera i allt flera fall bildas i syfte att inom viss kortare tid realisera öfvertagen lös eller fast egendom, t. ex. för tillgodogörande af skog eller dylikt.

För att hindra ett dylikt kringgående af bestämmelsen, synes det vara tillräckligt att stadga, att, därest aktiebref ej utfärdats och stämpelbelagts sist inom den tid, då likvid för gjord aktieteckning senast skall vara fullgjord och registrerad, styrelsen skall vara skyldig att sist å sagda tidpunkt därom till kungl. patent- och registreringsverket ingifva anmälan, belagd med stämplor, motsvarande de icke utfärdade aktiebrefven. Ett dylikt stadgande torde kräfva som supplement ett tillägg till den för vissa fall gifna bestämmelsen om stämpelfrihet af innehåll, dels att aktiebref, som utfärdats i utbyte mot interimisbevis, sedan stämpelplikten blifvit i nyss angifven ordning fullgjord, äro fria från stämpel, därest de utfärdas å belopp icke öfverstigande det sammanlagda belopp, hvarför stämpelplikten blifvit fullgjord, dels ock att aktiebref, som sålunda utfärdas utan att stämpelbeläggas, skola förses med anteckning om orsaken därtill.

Med stöd af det sålunda anförda får jag hemställa,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådana ändringar i gällande förordning angående stämpelafgiften, eventuellt äfven i andra författningar, att säkerhet vinnes för att i sådana fall som de ofvan angifna bestämmelserna om stämpelbeläggning af aktiebref ej må kunna kringgås.»

Utskottet.

Det af motionären omförmälda missförhållandet, att genom användande af interimisbevis, som icke utbytas mot aktiebref, stämpelbeskattning af aktier undgås, torde, efter hvad utskottet erfarit, förekomma, särskildt då aktiebolag bildas antingen för ett företag, som beräknas vara slutfördt inom kort tid, hvarefter bolaget kan upplösas, eller för att öfvertaga en redan existerande intressegemenskap. Det förra förekommer t. ex., då bolag bildas för att inköpa fast egendom, därå afverka skog och sedermera, efter styckning, sälja egendomen i mindre lotter. Det senare sker, då sterbhusdelägare eller andra samägare sätta enskild rörelse på aktier eller då fordringsägare öfvertaga gäldenärens egendom under formen af ett aktiebolag.

Det föreligger sålunda enligt utskottets mening tillräckliga skäl att hos Kungl. Maj:t begära förslag till bestämmelser, ägnade att framtvinga stämpelskattens utgörande i de i motionen afsedda fall.

Därjämte har inom utskottet upplysts, att särskildt i sådana aktiebolag, där samtliga aktier tillhöra en trängre krets af personer, t. ex. medlemmar af samma familj, förekommit, att visserligen aktiebref upprättats men, vid det förhållande att breffen icke behöft fördelas mellan aktieägarna, någon stämpelbeläggning af desamma icke ägt rum.

Då utskottet funnit angeläget, att äfven i sådana fall som de sist berörda stämpelskatt erlägges, och ansett, att afseende bör fästas vid de olika möjligheter att undgå stämpelbeläggning af aktiebref, hvilka med nuvarande lagstiftning på området ytterligare må förefinnas, har utskottet gifvit sitt förslag en härtill syftande affattning.

Huru det sålunda angifna ändamålet bör vinnas och huruvida det af motionären ifrågasatta stadgandet kan erbjuda ett lämpligt uppslag till frågans lösning, därom har utskottet icke velat uttala någon mening, utan ansett detta böra förbehållas Kungl. Maj:ts pröfning.

Utskottet hemställer sålunda,

att Riksdagen, i anledning af herr Cederborgs förevarande motion, II: 99, måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådana ändringar i gällande förordning angående stämpelafgiften, eventuellt äfven i andra författningar, att säkerhet vinnes för att den i nämnda förordning afsedda stämpelskatt för aktier blir i hvarje fall behörigen utgjord.

Stockholm den 26 februari 1912.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.
